

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

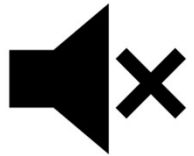
Webinar DEI+ 2024

Jirka Berka
Ruben Hortensius
Angela Juliaans
Peter Voorn

4 december 2023

Spelregels webinar DEI 2024

Graag uw microfoon op stil

Vragen kunt u stellen in de chat, deze worden bijgehouden en worden tussendoor, aan het eind of achteraf beantwoord

Agenda webinar DEI 2024

15.30 – 15.35 Opening

15.35 – 15.50 Algemene wijzigingen in de DEI+

15.50 – 16.05 DEI+ thema beschrijvingen 2024

16.05 – 16.20 De referentiescenario's van artikel 36, 38 en 47 AGVV

16.20 – 16.30 Ruimte voor vragen en afsluiting

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

DEI+ 2024

Angela Juliaans

Pilots

CO2-reductie

Demo's

Int. innovatief

Test- en exp.infra

1e/2e/3e in NL

Doel DEI+ 2024: aangepast

- Bijdragen aan kosteneffectieve CO₂-reductie in Nederland in 2034 (10 jaar na start project):
 - Bijdrage aan missie A (hernieuwbare elektriciteit), B (gebouwde omgeving) en/of C (industrie), of
 - Bijdrage aan Waterstofprogramma, het Nationaal Groeifondsprogramma "Groenvermogen van de Nederlandse economie", de Routekaart Groen Gas, de missie Circulaire Economie of het programma Versnelling Verduurzaming Gebouwde Omgeving.
- Inclusief flexibilisering elektriciteitssysteem en optimale benutting energielandschap
- Wel BES-eilanden, niet Aruba, Curaçao of St. Maarten

Algemeen: andere wijzigingen (1)

- Budget € 141 mln, open 21/11/2023 t/m 29/8/2024.
- Aangepast aan de vernieuwde AGVV.
- De subsidiepercentages zijn aangepast
- Het maximale subsidiebedrag per project is verhoogd.
 - € 30 miljoen voor DEI+ demonstratieprojecten
 - € 25 miljoen voor DEI+ pilots en DEI+ test- en experimenteerinfrastructuurprojecten.
- Demoprojecten: andere referentiesituaties.
- De themabeschrijvingen zijn aangepast.

Algemeen: andere wijzigingen (2)

- Geen uitsluiting meer van projecten die in HER+ zouden kunnen passen.
- € 2 miljoen of meer subsidie gevraagd: mijlpalenbegroting verplicht.
- DEI+ subsidie kan nu samengaan met OWE-subsidie.
- Wijzigingen: ook van toepassing op het thema 'Waterstof en groene chemie (GroenvermogenNL)' dat al was geopend.

Subsidiepercentages

Soort project	Subsidiepercentage	Opmerking
Pilotproject / experimentele ontwikkeling (art. 25 AGVV)	25% 80%	Voor ondernemingen. Voor onderzoeksorganisaties (niet-ec. activiteiten).
Test- en experimenteerinfrastructuurprojecten (art. 26 bis AGVV)	25%	Geen 80% voor onderzoeksorganisaties omdat het om economische activiteiten gaat.
Demonstratieprojecten:		
Milieuproject, installaties die zowel hernieuwbare als niet-hernieuwbare waterstof produceren, overige CO ₂ -reducerende maatregelen (art. 36 AGVV)	40%	Subsidiabel zijn de extra investeringskosten t.o.v. een minder milieuvriendelijke investering die zonder de steun op geloofwaardige wijze zou zijn verricht (= de referentiesituatie of het <u>nulscenario</u>).
	30%	Als het gaat om CCS/CCU.
	Halvering (20/15%)	Als de aanvrager ervoor kiest geen <u>nulscenario</u> vast te stellen.
Energie-efficiëntie (art. 38 AGVV)	30%	Subsidiabel zijn de extra investeringskosten t.o.v. een minder milieuvriendelijke investering die zonder de steun op geloofwaardige wijze zou zijn verricht (= de referentiesituatie of het <u>nulscenario</u>).
	15%	Als de aanvrager ervoor kiest geen <u>nulscenario</u> vast te stellen.
Hernieuwbare energie en hernieuwbare waterstof (art. 41 AGVV)	45%	Voor investeringen in de productie van energie uit hernieuwbare bronnen en de productie van hernieuwbare waterstof. Subsidiabel zijn de totale investeringskosten.
	30%	Voor elke andere onder dit artikel vallende investering, zoals opslag van energie en specifieke infrastructuur voor waterstof. Subsidiabel zijn de totale investeringskosten.
Circulaire economie (art. 47 AGVV)	40%	Subsidiabel zijn de extra investeringskosten t.o.v. van een minder milieuvriendelijk project of activiteit met dezelfde capaciteit.
Infrastructuurproject (art. 46 AGVV)	30%	Subsidiabel zijn de investeringskosten.
Infrastructuurproject (art. 56 AGVV)	50%	Subsidiabel zijn de investeringskosten. De exploitatiewinst wordt verrekend en de subsidie is ≤ (investeringskosten – exploitatiewinst).
Randvoorwaardelijke innovaties in het thema 'Aardgasloos' (de-minimis)	25%	Hiervoor is een de-minimisverklaring nodig. De maximale steun is € 200.000 per onderneming over het lopende boekjaar en de twee voorgaande.
Alle projecten (pilotprojecten, demoprojecten en test- en experimenteerinfrastructuurprojecten)	+10 procentpunten	Voor middelgrote ondernemingen.
	+20 procentpunten	Voor kleine ondernemingen.
Demoprojecten onder art. 36 en 38 AGVV	+5 procentpunten	Voor middelgrote ondernemingen.
	+10 procentpunten	Voor kleine ondernemingen. Als de aanvrager ervoor kiest geen <u>nulscenario</u> vast te stellen.

Vragen?

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Thema's

Ruben Hortensius

DEI+ thema: 2.1 Energie efficiëntie anders dan in gebouwen

- Voorheen: Energie efficiëntie.
- Voor demo's geldt: er moet energie bespaard worden op het niveau van de onderneming zelf, niet in de keten.
- Bij uitbreiding/nieuwe installatie: besparing ten opzichte van gangbaar systeem
- Uitgesloten zijn projecten die passen onder het thema aardgasloos.
- Uitgesloten zijn projecten die investeren in de installatie van energieapparatuur die werkt op fossiele brandstoffen, inclusief aardgas

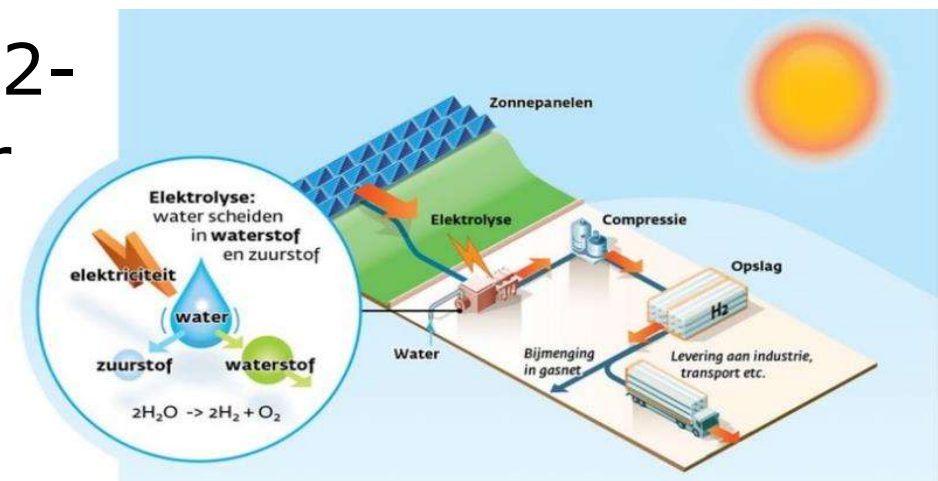
DEI+ thema: 2.2 Bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen

- Was: Hernieuwbare energie incl. ruimtelijke inpassing
- Gericht op productie, opslag en inpassing van energie uit hernieuwbare bronnen.
- Nieuw: demo's op het gebied van elektriciteits- en thermische opslag (directe koppeling aan productie) en productie van biobrandstoffen (Europese duurzaamheidseisen RED, biomassa genoemd in bijlage IX RED)
- Niet: waterstof, demo's biomassavergassing
- Let op: uitsluiting HER+ bestaat niet meer

DEI+ thema: 2.3 Flexibilisering van het energiesysteem

- Alleen innovatieve pilots
- Stimulering opslag en conversie hernieuwbare energie
- Stimulering flexibele vraag (demand side response)
- Flexibiliteit van het systeem
- Uitgesloten: waterstof en CO₂-vrij regelbaar vermogen voor elektriciteitsproductie

DEI+ thema 2.4: Lokale infrastructuur

- Alleen demonstratieprojecten
- Open infrastructuur: transparant en niet-discriminerend
- Bijvoorbeeld: Innovatieve warmte/koude netten of innovatieve industriële stoomnetwerken
- Uitgesloten: waterstofnetwerken, biogas, CO₂.

DEI+ thema 2.5 Circulaire Economie

- Verbetering hulpbronnen efficiëntie door a) netto reductie van hulpbronnen of b) vervanging van primaire grondstoffen door secundaire grondstoffen.
- Preventie en beperking van afvalproductie, voorbereiding hergebruik, decontaminatie en recycling en hergebruik van (eigen of door derden geproduceerd) afval.
- Inzamelen, sorteren, voorbehandelen en behandelen van eigen of door derden geproduceerde producten/materialen die anders minder efficiënt zouden worden gebruikt.
- Gescheiden inzameling en sortering van afval.

DEI+ thema 2.5 Circulaire Economie

- Enkel pilots op het gebied van biobased grondstoffen (vervanging fossiele grondstoffen).
- Nu ook ruimte voor projecten die betrekking hebben op 'eigen afval'.
- Alleen projecten met subsidievraag > 3 miljoen. Verwacht: ook kleine projecten na begroting I&W.
- Uitgesloten: energieproductie uit afval en projecten die aanzetten tot productie van afval of intensiever gebruik van hulpbronnen. Demo's vergassing van biomassa-afval.

DEI+ thema 2.6 CC(U)S

- Pilots en nu ook demonstratieprojecten!
- Afvang, transport, opslag en hergebruik van CO₂, dit kan gaan om fossiele of biogene bronnen, maar ook afvang uit de atmosfeer.
- Voor demo's CO₂-afvang en vervoer: project moet onderdeel zijn van een integrale CC(U)S keten en de NPV van het project moet over de levensduur negatief zijn.
- Uitgesloten: CO₂ afvang elektriciteitsproductie centrales (m.u.v. AVI's) en geologische CO₂ opslag op land.

DEI+ thema 2.7 aardgasloze woningen, wijken, woongebouwen en utiliteitsgebouwen

- Nog niet open, geen middelen beschikbaar vanuit BZK!
- Niet via de andere thema's

DEI+ thema: 2.8 Overige CO₂-reductie

- Alleen als het niet binnen de andere thema's past en niet binnen die thema's wordt uitgesloten!
- Broeikasgasreductie binnen de onderneming, dus niet elders in de keten, behalve als het gaat om specifieke infrastructuur.
- Bijvoorbeeld ook reductie lachgas, methaan
- Geen investeringen in machines op fossiele brandstoffen (incl. aardgas). Wel investeringen in het verhogen van milieubeschermingsniveau van bestaande machines zolang er geen uitbreiding van productiecapaciteit of hoger verbruik fossiele brandstoffen is.

DEI+ thema: 2.9 Waterstof en groene chemie (GroenvermogenNL)

- Lopende openstelling tot 25 juni 2024, budget 40 miljoen.
- Nieuw: test- en experimenteerinfrastructuur
- Productie van waterstof,
- Gebruik van waterstof(dragers),
- Transport en opslag waterstof(dragers) inclusief conversie.

Vragen?

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Referentie- scenario's

Artikel 36, 38 en 47 AGVV

Angela Juliaans

Wat is het en wanneer nodig?

- Verschillende termen:
 - Referentiescenario
 - Referentie-investering
 - Nulscenario
- Wat zou er gebeuren zonder de steun, het minder milieuvriendelijke alternatief?
- Nodig om de subsidiabele kosten vast te stellen bij artikel 36, 38 en 47 AGVV.
- Nieuw: geen referentie-investering meer bij art. 41 AGVV (hernieuwbare energie en waterstof)

Voordat we beginnen.....

- Als je € 100 euro op de bank zet, 5 jaar lang met 3% rente, dan heb je na 5 jaar € 115,93. Andersom kan ook:
- Uitrekenen wat een bedrag in de toekomst nu ($t = 0$) waard is met de huidige rente = **contante waarde (CW) berekenen**
 - Over 5 jaar heb je € 100 euro, dat is nu (3% rente) € 86,26 waard
- **Netto contante waarde (NCW):** CW van toekomstige opbrengsten – CW van toekomstige uitgaven
 - Positief: de investering brengt meer op dan hij kost
 - Negatief: de investering kost meer dan hij opbrengt
- **Eisen aan het nulscenario:** geloofwaardige investering met een vergelijkbare outputcapaciteit en levensduur.
- Subsidiabel: alleen de kosten die rechtstreeks verband houden met het behalen van een hoger niveau van milieubescherming

Artikel 36 (overig) en 38 (e-eff.) AGVV

±

Nulscenario voor een investering op $t = 0$	Subsidiabele kosten
1. Nu een minder milieuvriendelijke investering doen	Investeringskosten – kosten referentie-investering
2. Dezelfde investering op een later tijdstip doen	Investeringskosten – (NCW van de kosten van de latere investering, gediscoteerd naar $t = 0$)
3. Bestaande installatie in bedrijf houden	Investeringskosten – (NCW van de investeringen in het onderhoud, de reparatie en de modernisering van de bestaande installaties en uitrusting, gediscoteerd naar $t = 0$)
4. Leasing van de minder milieuvriendelijke installatie: als de investering een leaseovereenkomst betreft.	NCW van de leasing van de investering – NCW van de leasing van de minder milieuvriendelijke uitrusting de leasingkosten omvatten geen kosten met betrekking tot de exploitatie van de uitrusting of installatie (brandstofkosten, verzekering, onderhoud, andere verbruiksgoederen), ongeacht of deze deel uitmaken van het leasingcontract.
5. Geen referentie-investering: als de investering een uitbreidingscomponent van een reeds bestaande faciliteit is waarvoor geen minder milieuvriendelijke investering in een nulscenario bestaat (add-on op een bestaand proces)	De totale investeringskosten.
6. Specifieke infrastructuur (alleen art. 36 AGVV)	De totale investeringskosten. Kosten voor opslag zijn niet subsidiabel, m.u.v. de opslag van waterstof
7. Aanvrager kiest ervoor geen nulscenario vast te stellen	Halvering van de subsidiepercentages
8. Nulscenario is er wel maar past niet onder 1 t/m 4	Halvering van de subsidiepercentages Voorbeelden: <ul style="list-style-type: none">• Dezelfde investering later alsnog uitvoeren, maar onbekend wanneer.• Referentiesituatie is de bestaande installatie renoveren zodat die nog 10 jaar mee kan, terwijl de nieuwe installatie waarvoor subsidie gevraagd wordt een levensduur heeft van 25 jaar.• Leasing van de installatie waarvoor subsidie gevraagd, in de referentiesituatie dezelfde installatie op een later moment kopen of bestaande installatie in gebruik houden.

Artikel 47 AGVV Circulaire economie

Nulscenario voor een investering op $t = 0$	Subsidiabele kosten
1. Nu een vergelijkbare investering doen in een geloofwaardig nieuw of reeds bestaand productieproces dat niet hetzelfde niveau van hulpbronnefficiëntie behaalt.	Investeringskosten – referentiekosten
2. Afval behandelen op basis van een verwerkingsmethode die lager in de afvalhiërarchie staat, of de behandeling van afval, andere producten, materialen of stoffen op een minder hulpbronnefficiënte manier.	Investeringskosten – referentiekosten
3. Een vergelijkbare investering in een conventioneel productieproces doen waarbij primaire grondstoffen of feedstock worden gebruikt: indien het verkregen secundaire (hergebruikte of teruggewonnen) product technisch en economisch substitueerbaar is met het primaire product.	Investeringskosten – referentiekosten
4. Geen referentie-investering: als de investering een uitbreiding van een reeds bestaande faciliteit is waarvoor geen minder milieuvriendelijk equivalent bestaat (add-on op een bestaand proces).	De totale investeringskosten
5. Geen referentie-investering: als de aanvrager kan aantonen dat zonder steun geen investering zou worden gedaan.	De totale investeringskosten

Tips en aandachtspunten

- Beschrijving innovatie, concreetheid, vooronderzoek, vgl. andere projecten, TW
- Onderbouwing financiering eigen aandeel
- Projectidee
- DEI+ Circulaire economie (< 3 mln subsidie)
- DEI+ Vergassing van reststromen
 - Vergunningen voor de realisatie bij aanvraag
- VEKI: industrie, bewezen technologieën
 - vanaf € 30.000 subsidie

Vragen?

Kijk op www.rvo.nl/dei